

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD**

Föredragande: M. Ek Lindqvist

DOM
2015-03-12
Meddelad i
Karlstad

Mål nr
497-15

SÖKANDE

VL Bygg Invest UK filial, 516409-3857
Box 177
952 22 Kalix

MOTPART

Kristinehamns kommun
681 84 Kristinehamn

SAKEN

Offentlig upphandling

AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår VL Bygg Invest UK filial:s ansökan.

KONKURRENSVERKET	
2015 -03- 17	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 127271

Postadress
Box 568
651 12 Karlstad

Besöksadress
Rådhuset, Stora
torget

Telefon
054-14 85 00
E-post: forvaltningsrattenikarlstad@dom.se
www.forvaltningsrattenikarlstad.domstol.se

Telefax
054-14 85 30

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Kristinehamns kommun (kommunen) har genomfört en upphandling avseende ny båtuppställningsyta ("Kapurja"). Upphandlingen genomfördes som ett förenklat förfarande.

VL Bygg Invest UK filial (bolaget) gick inte vidare från utvärderingsfasen.

PARTERNAS TALAN

Bolaget ansöker om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten underkänner kommunens skäl för uteslutning, förhindrar kontraktsskrivningen med tidigare utsedd vinnare samt förelägger kommunen att utse bolaget till vinnare. Bolaget anför i sin ansökan bl.a. följande.

Bolaget har uteslutits från upphandlingen därför att det vid kontroll hos Creditsafe inte fanns någon uppgift om rating för bolaget. Anledningen till att ratinguppgifter inte finns registrerade är att det är nystartat. Kreditupplysningsbolagen baserar sina uppgifter på företagens senaste deklARATION. Någon sådan är ännu inte upprättad för bolaget. Att det är nystartat innebär även att ingen verksamhet som kan generera kapital förekommit varför kontroll hos bank eller revisor inte kan visa något av den ekonomiska ställningen.

Det enda sättet för ett nystartat företag att visa sina förutsättningar för att genomföra entreprenaden är att lämna säkerhet för entreprenadens genomförande via en kreditförsäkringsgaranti. Garantin utfärdas då ett tilldelningsbeslut föreligger och i samband med kontraktsskrivning.

Kommunen anser att bolagets ansökan om överprövning ska avslås.

Kommunen anför bl.a. följande.

Vid kontroll hos Creditsafe fanns inte någon uppgift om rating för bolaget. Bolaget är inget eget bolag utan en filial till ett utländskt moderbolag. Någon uppgift i form av intyg från revisor, bank, moderbolaget eller annan garant som klarlägger att anbudsgivaren har motsvarande ekonomiska stabilitet har inte heller lämnats i anbudet.

Vad bolaget anført om att det är nystartat, enbart kan styrka sina förutsättningar genom kreditförsäkringsgaranti m.m. är inget som framkom-

mit i dess anbud, utan är uppgifter som förts fram först i överprövnings-skrivelsen. Det är upp till upphandlande myndighet att bedöma om någon förtydligande fråga ska ställas till anbudsgivaren eller inte. Endast uppgifter och dokument som lämnats i anbudet får förtydligas om upphandlande myndighet finner det möjligt utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Det är inte heller tillåtet för anbudsgivaren att lämna in någon ny kompletterande handling i efterhand som inte lämnats i anbudet.

Creditsafes uppgifter uppdateras kontinuerligt. Det stämmer alltså inte att kreditupplysningsbolagen baserar sina uppgifter på företagets senaste deklARATION.

Utöver kravet på ekonomisk ställning har bolaget inte heller klarat kvalificeringskraven beträffande kvalitetsledning, miljöledning och egenkontroll.

Bolaget tillägger bl.a. följande.

Kommunen har underlåtit att hos utomstående part kontrollera ekonomisk stabilitet och uteslutit bolaget endabart på grund av Creditsafes upplysning om att det inte fanns någon uppgift om rating. Om kommunen efterfrågat kompletterande uppgifter angående ekonomisk ställning hade bolaget kunnat lämna sådana. Bolaget har inte lämnat några uppgifter om bolagets ekonomiska ställning i sitt anbud eftersom dessa inte efterfrågats och fick, då rating underkändes, inte tillfälle att erbjuda annan kreditvärdighet.

Bolaget åberopar en handling från Soliditet rörande beviljad garanti om 10 mkr, och anför motargument rörande det som kommunen anfört om kvalitetsledning, miljöledning och egenkontroll.

SKÄL FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas, se 1 kap. 9 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU.

En upphandlande myndighet får begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Myndigheten får också begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar vissa handlingar, se 9 kap. 8 § LOU.

Om en upphandlande myndighet har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att en leverantör lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Upphandlingsbestämmelser

I upphandlingsföreskrifterna under rubriken *Kvalificering av anbud*, AFB. 52, anges följande:

Anbudsgivaren ska ha ekonomiska och finansiella förutsättningar att genomföra uppdraget. Kommunen kommer att kontrollera anbudsgivarens ekonomiska och finansiella förutsättningar via Creditsafe. Anbudsgivaren skall i riskintyg från Creditsafe ha lägst rating "kreditvärdig" eller motsvarande hos annat ratinginstitut.

För nystartade företag eller anbudsgivare från annat land än Sverige gäller motsvarande krav i tillämplig omfattning. Om anbudsgivaren har en lägre rating än "kreditvärdig" kan kravet ändå anses uppfyllt om det vid kontroll hos utomstående part, t.ex. bank eller revisor, kan påvisas att det enligt kommunens uppfattning är klarlagt att anbudsgivaren innehar motsvarande ekonomiska stabilitet.

I de fall en anbudsgivares ekonomiska ställning garanteras av moderbolag eller annan garant skall intyg om detta bifogas anbudet och vara undertecknad av moderbolagets eller garantens firmatecknare. Efterfrågad rating skall i dessa fall uppfyllas av moderbolag/garant.

Bedömning och slutsats

Av upphandlingsföreskrifterna framgår alltså att anbudsgivaren skall ha ekonomiska och finansiella förutsättningar att genomföra uppdraget. Det är fråga om s.k. skall-krav, som måste vara uppfyllda för att en anbudsgivare ska kunna gå vidare från kvalificeringsfasen till utvärderingsfasen.

I målet är klarlagt att det inte fanns någon uppgift om rating för bolaget vid kommunens kontroll hos Creditsafe. Bolaget menar att det inte haft möjlighet att ha någon sådan rating. Vad bolaget anfört om alternativa möjligheter att styrka sina förutsättningar verkar något motstridigt. I ansökan om överprövning verkar bolaget mena att det inte haft några sådana alternativa möjligheter (förrän det fått kontrakt), men i en kompletterande skrivelse anför bolaget att det hade kunnat uppfylla det aktuella kravet på annat sätt om det getts möjlighet att göra detta. Förvaltningsrätten anser att kommunen givit rimliga möjligheter för anbudsgivare att styrka sina förutsättningar på annat sätt, såsom framgår av ovan redovisade avsnitt av upphandlingsföreskrifterna. Bolaget har dock inte heller på annat sätt i sitt anbud lämnat någon uppgift som skulle kunna klarlägga att bolaget har motsvarande ekonomiska stabilitet.

Bolaget anför alltså att det inte fått tillfälle att erbjuda annan kreditvärdighet (än uppgifter från Creditsafe). Man måste emellertid utgå från att anbudsgivare noggrant läser upphandlingsföreskrifterna. Någon ytterligare information i detta avseende kan man enligt förvaltningsrättens mening inte kräva att kommunen ger, innan man går till beslut.

Upphandlingsföreskrifterna säger kanske inte uttryckligen exakt vad anbudsgivaren ska ge in med anbudet, contra vad kommunen sedan kommer att komplettera ärendet med genom egna kontroller. Klart är dock att eventuella intyg från moderbolag ska bifogas anbudet. Beträffande kontroller med banker eller andra ligger det i sakens natur att kommunen inte kan

utföra sina kontroller i blindo, utan behöver någon uppgift från bolaget om vilka kontakter man vill åberopa för att styrka sina ekonomiska och finansiella förutsättningar. Detta bör bolaget ha kunnat utläsa och förstå genom bestämmelserna i upphandlingsföreskrifterna.

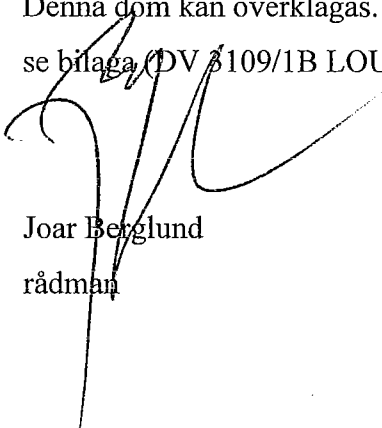
Förvaltningsrätten finner därmed att bolaget i sitt anbud inte uppfyllt kraven på att ha ekonomiska och finansiella förutsättningar att genomföra uppdraget. Kommunen har inte haft någon skyldighet att begära in kompletteringar av det slag som bolaget angett. En upphandlande enhet får begära att ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsningar. Med förtydligande eller komplettering menas att tidigare lämnade uppgifter konkretiseras. Då bolaget inte lämnat någon uppgift i sitt anbud som visade att bolagets ekonomiska och finansiella förutsättningar att genomföra uppdraget fanns det inte utrymme för kompletteringar eller förtydliganden på sådant sätt som kan godtas enligt LOU. De uppgifter bolaget fört fram i nu aktuellt mål kan inte heller utgöra någon form av godtagbar komplettering.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att bolaget inte visat att kommunen har brutit mot likabehandlingsprincipen eller någon annan princip i LOU och inte heller att detta har medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada. Då det inte heller i övrigt har framkommit skäl som utgör grund för att rätta eller göra om upphandlingen ska bolagets ansökan avslås.

Därmed saknar förvaltningsrätten skäl att pröva vad parterna anfört om huruvida bolaget, utöver kravet på ekonomisk ställning, har klarat kvalificeringskraven beträffande kvalitetsledning, miljöledning och egenkontroll.

ÖVERKLAGANDE

Denna dom kan överklagas. Hur man överklagar,
se bilaga (DV 3109/1B LOU).

Joar Berglund
rådmann

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill återropa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.